

POWSTANIE STYCZNIOWE 1863-1864 LOSY UCZESTNIKÓW - DZIEDZICTWO - PAMIĘĆ

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
16-17 października 2024

Organizatorzy:

Muzeum
Józefa Piłsudskiego
w Sulejówku

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Fundacja Rodziny
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

KOMITET HONOROWY

dr Robert Andrzejczyk
prof. dr hab. Wiesław Caban
prof. dr hab. Maciej Janowski
prof. dr hab. Lidia Michalska-Bracha
dr hab. Marcin Napiórkowski
prof. dr hab. Grzegorz Nowik
prof. dr hab. Włodzimierz Suleja

KOMITET ORGANIZACYJNY

dr hab., prof. IH PAN Mariusz Kulik
dr Emil Noiński
Wojciech Kalwat
dr Stefan Artymowski
Katarzyna Nowosad
Łukasz Wieczorek

16 PAŹDZIERNIKA 2024

Miejsce obrad: Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku,
Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 29, 05-070 Sulejówek, Salonik muzealny

- 10.00 UROCZYSTE OTWARCIE OBRAD
- 10.30 PROF. DR HAB. GRZEGORZ NOWIK, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku/Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk
Powstanie styczniowe w myśli politycznej Józefa Piłsudskiego
- 10.45 PROF. DR HAB. WŁODZIMIERZ SULEJA, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku/Uniwersytet Wrocławski
„Wielkości, gdzie twoje imię?”. Józef Piłsudski o istocie powstańczego czynu
- 11.00 PROF. DR HAB. JERZY ZDRADA, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Niepodległa Polska Romualda Traugutta
- 11.15 PROF. DR HAB. LIDIA MICHALSKA-BRACHA, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Biografistyka 1863 roku. O potrzebie badań nad środowiskiem emigrantów w Galicji w dobie powstaniowej
- 11.30 DR DZMITRY MATWIEJCZYK, Grodno (Białoruś)
Biografistyka powstania styczniowego we współczesnej historiografii białoruskiej
- 11.45 DYSKUSJA
- 12.00 PRZERWA KAWOWA
- 12.30 PROF. DR HAB. WIESŁAW CABAN, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Władimir A. Dżakow (1919-1995) i Jurij I. Sztakelberg (1925-2008). Historycy powstania styczniowego i ich kartoteki zesłańców syberyjskich
- 12.45 DR HAB., PROF. IH PAN MARIUSZ KULIK, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
Kartoteka zesłańców postyczniowych znajdująca się w IH PAN i możliwości jej wykorzystania
- 13.00 MGR MARIA DOMAŃSKA-NOGAJCZYK, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Eligiusz Kozłowski (1924-1987) – historyk powstania styczniowego i jego kartoteka
- 13.15 PROF. DR HAB. GRZEGORZ NIEĆ, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
Powstanie styczniowe w ofercie rynku antykwarycznego – druki, dokumenty, rękopisy, artefakty

- 13.30 DR MARIUSZ MENZ, Uniwersytet Adama Mickiewicza
Udział krakowskich stańczyków w powstaniu styczniowym i ich późniejszy do niego stosunek
- 13.45 DYSKUSJA
- 14.00 PRZERWA OBIADOWA
- 15.00 DR EMIL NOIŃSKI, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
August Kręcki – opiekun weteranów 1863 roku i Sybiraków w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku
- 15.15 PROF. DR HAB. EUGENIUSZ NIEBELSKI, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Ksiądz Fidelis Paszkowski – uczestnik manifestacji 1861 roku, emigrant, obrońca „nierozumnych zwierząt domowych”
- 15.30 PROF. DR HAB. SŁAWOMIR GÓRZYŃSKI, Wydawnictwo DiG
Feliks Kolyszko. Powstaniec styczniowy i jego francuskie groby
- 15.45 DR ROBERT MATYSIK, Społeczna Akademia Nauk, Filia w Kielcach/Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach
Rewolucja moralna w publicystyce prasowej Agatona Gillera w czasie powstania styczniowego

16.00 DYSKUSJA

16.15 PRZERWA KAWOWA

16.30 Zwiedzanie ekspozycji stałej Muzeum Józefa Piłsudskiego *Dla Rzeczypospolitej. Józef Piłsudski 1867-1935* oraz Dworku Milusin

18.00 UROCZYSTA KOLACJA

17 PAŹDZIERNIKA 2024

Miejsce obrad: Instytut Historii PAN

Rynek Starego Miasta 31, 00-272 Warszawa, Sala Lelewelowska

10.00 OTWARCIE OBRAD

10.15 MGR WOJCIECH KALWAT, Muzeum Historii Polski/Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego ds. organizacji wydarzeń kulturalnych związanych ze 160. rocznicą Powstania Styczniowego
Obchody 160. rocznicy powstania styczniowego. Główne założenia, realizacja i podsumowanie

10.30 DR STEFAN ARTYMOWSKI, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
Powstanie styczniowe w filmie fabularnym

10.45 PROF. DR HAB. WIACZEŚŁAW SZWED, Uniwersytet Warszawski
Powstańcy styczniowi z Białorusi: gimnazjaliści grodzieńscy

- 11.00 PROF. DR HAB. OLEG ŻURBA, Dnieprowski Uniwersytet Narodowy im. Olesia Honczara (Ukraina)
Учасники Січневого повстання у Катеринославі в останній чверті XIX ст.
- 11.15 DR HAB., PROF. UJK JACEK LEGIEĆ, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
„В медвежьих углах”. Losy zesłańców postyczniowych na Syberii w świetle II tomu wspomnień Siergieja Stachiewicza
- 11.30 DYSKUSJA
- 11.45 PRZERWA KAWOWA
- 12.15 PROF. DR HAB. MACIEJ GÓRNY, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
„W gruncie rzeczy sprawa Polski to ta sama sprawa, za którą walczą Konfederaci”. Powstanie styczeńowe, wojna secesyjna i kultury pamięci
- 12.30 PROF. DR HAB. JANUSZ PEZDA, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Zdrajca, mitoman? Rafał Tugenholt (Stefan Poles)
- 12.45 PROF. DR HAB. ALICJA KULECKA, Uniwersytet Warszawski
Pasje Karola Majewskiego – działalność polityczna i teorie rolnicze
- 13.00 DOC. DR SWIETLANA MULINA, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
Брачные стратегии польских ссыльных второй половины XIX века
- 13.15 DR ANNA BRUS, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
Tłuchowscy „zwykli” ludzie w „zwykłej” historii
- 13.30 PROF. DR HAB. ZBIGNIEW WÓJCIK, Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk
Warunki pracy naukowej powstańców styczeńowych
- 13.45 DYSKUSJA
- 14.00 PRZERWA OBIADOWA
- 15.00 DR ADAM BUŁAWA, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Polscy uczestnicy zmagania zbrojnych o zjednoczenie i niepodległość Włoch/Risorgimento (1848-1861) w roli naczelników formacji partyzanckich powstania styczniowego (1863-1864)
- 15.15 DR PIOTR GŁUSZKOWSKI, Uniwersytet Warszawski
Syberyjska Arkadia Wacława Lasockiego
- 15.30 DR SAYAKA KAJI, Uniwersytet Iwate w Morioko (Japonia)
Kilka uwag o recepcji dzieł Artura Grottgera w Królestwie Polskim
- 15.45 DR HAB. ARTUR GÓRAK, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Roboty przymusowe jako kara za udział w powstaniu styczniowym
- 16.00 DR ALIAKSANDR RADZIUK, Grodno (Białoruś)
Konfiskaty i sekwestr mienia uczestników powstania styczniowego (aspekt prawny)
- 16.15 DYSKUSJA I PODSUMOWANIE OBRAD